

Jaarverslag

2024

April 2025

Theater als brug, taal als sleutel

Theater als brug, taal als sleutel

Stichting Me & Society
Gebouw De Heuvel
Grotekerkplein 5
3011 GC Rotterdam
info@meandsociety.com
www.meandsociety.com
KvK-nummer: 55344798
RSIN: 851664106
IBAN: NL10INGB0007055717

Contactpersoon: Nikki Jansen
E-mail: n.jansen@meandsociety.com
Telefoon: 06-15071244

Zomertour Kiezpijn - Apeldoorn

Voorwoord

2024 was een jaar waarin de kracht van ontmoeting en inclusie opnieuw centraal stond in ons werk. Bij Stichting Me & Society geloven we dat ieder mens ertoe doet – en dat echte verandering begint met luisteren, leren en verbinden. Het afgelopen jaar hebben we opnieuw mogen ervaren hoeveel impact er ontstaat wanneer mensen zichzelf kunnen zijn én de ander echt ontmoeten.

Via onze taaltrajecten hebben we meer dan 150 deelnemers begeleid in hun groei naar meer taalvaardigheid, zelfvertrouwen en zelfredzaamheid. Voor het eerst boden we ook een traject aan voor een groep migranten met een visuele beperking – een uniek project waarin we niet alleen lesgeven, maar ook grenzen verlegden, letterlijk en figuurlijk. Dankzij de inzet van betrokken vrijwilligers en partners werd dit een bijzondere mijlpaal.

Ook onze theaterprojecten groeiden verder in bereik en betekenis. Voorstellingen als Kiezipijn, Hechting, Black Out en Never Mind maakten impact op scholen, bij overheden en in het sociale domein. Door verhalen te delen en moeilijke thema's bespreekbaar te maken, openden we deuren naar kwetsbaarheid, dialoog en soms ook heling.

In dit jaarverslag leest u terug hoe we in 2024 hebben gewerkt aan een inclusieve samenleving – met hoofd, hart en handen. Elk project dat u tegenkomt in deze pagina's, is gedragen door mensen die geloven in de kracht van gemeenschap, in de moed van het individu en in de noodzaak van verbeelding.

We zijn trots op wat we samen met onze deelnemers, vrijwilligers, collega's en samenwerkingspartners hebben bereikt. En met evenveel enthousiasme kijken we vooruit naar 2025: een jaar waarin we onze koers voortzetten, nieuwe gezichten verwelkomen en nieuwe bruggen bouwen.

Namens het hele team: dank voor uw betrokkenheid, vertrouwen en steun. Samen maken we het verschil.

Stichting Me & Society
Rotterdam, april 2025

Samen Nederlands Leren

Inhoudsopgave

01 Taalprojecten

11

02 Samen Nederlands Leren

17

03 Kiezipijn en Hechting

20

04 Black Out

26

05 Never Mind

29

06 Team Avontura

32

07 Stadsgesprekken

36

Zomertour Kiezpijn - Apeldoorn

Inleiding

2024 was voor Stichting Me & Society een jaar van verdieping, verbinding en vernieuwing. Een jaar waarin wij ons met kracht bleven inzetten voor een samenleving waarin iedereen gezien en gehoord wordt – ongeacht achtergrond, beperking of levensverhaal. Met theater als brug en taal als sleutel, wisten we opnieuw duizenden Rotterdammers en partners te bereiken, te raken en te activeren.

In dit jaarverslag nemen we u mee langs onze projecten, waarin maatschappelijke thema's tastbaar en bespreekbaar werden gemaakt. Onze theaterproducties – van Kiezipijn tot Never Mind en van Hechting tot Black Out – openden gesprekken over vrijheid, mentale gezondheid, discriminatie en traditie. Thema's die vaak onbesproken blijven, maar die via onze interactieve aanpak jongeren, professionals en burgers tot dialoog en reflectie aanzetten.

Ook onze taalprojecten kenden een krachtig jaar. We begeleidden een grote en diverse groep eerste generatie migranten bij het versterken van hun taal-, reken- en digitale vaardigheden. Daarnaast richtten we ons met Samen Nederlands Leren op een unieke doelgroep: migranten met een visuele beperking. Dankzij intensieve één-op-één begeleiding, gespecialiseerde hulpmiddelen en betrokken taalvrijwilligers konden ook zij volwaardig deelnemen en groeien in zelfvertrouwen en zelfredzaamheid.

Achter elk project gaan talloze verhalen schuil. Verhalen van mensen die elkaar leren begrijpen, die elkaar inspireren en die – ondanks obstakels – vol vertrouwen hun weg vinden in de samenleving. We zijn trots op de stappen die we samen met hen hebben gezet.

Met dit verslag leggen we verantwoording af over onze activiteiten en resultaten, maar bovenal delen we onze inspiratie en leerervaringen. Want alleen door samen te blijven leren, kunnen we blijven bouwen aan een rechtvaardige, inclusieve en hoopvolle samenleving.

Taalprojecten

01

Taalprojecten

In het kader van het Beleidskader basisvaardigheden 2023-2026 Rotterdam Vaardig Verder, Beter in taal, rekenen en digitale vaardigheden heeft Stichting Me & Society wederom een taalproject opgezet en uitgevoerd. Dit project is onder de naam Taalbrug 010 vanaf januari t/m december 2024 uitgevoerd.

We kijken met grote voldoening terug op het afgelopen jaar waarin we binnen onze Nederlandse taaltrajecten veel bijzondere resultaten hebben bereikt. De deelnemers hebben uitzonderlijke inzet en motivatie getoond, zowel tijdens de lessen als bij het maken van huiswerk. Ondanks persoonlijke uitdagingen zijn bijna alle deelnemers betrokken gebleven en hebben zij zich volledig ingezet. Deze toewijding is bewonderenswaardig en vormt de kern van het succes van dit traject.

De docenten hebben een cruciale bijdrage geleverd door de deelnemers voortdurend te motiveren, te inspireren en hen met respect en gelijkwaardigheid te benaderen. Hun passie voor lesgeven en hun betrokkenheid hebben een positieve invloed gehad op de sfeer en de resultaten binnen de groep. Daarnaast hebben de taalvrijwilligers een waardevolle rol vervuld door extra ondersteuning te bieden, waardoor de lessen en individuele begeleiding beter aansloten op de behoeften van de deelnemers.

De aanwezigheid van deelnemers bleef hoog en de uitval was minimaal, wat wijst op een sterke betrokkenheid en het succes van de opzet van het programma. Met deze resultaten en de voortdurende inzet van ons team kunnen we met trots stellen dat het afgelopen taaltraject bijzonder geslaagd is verlopen.

Doelgroep

De taaltrajecten waren erop gericht om eerste generatie (laaggeletterde) Rotterdamse migranten, die moeilijkheden hebben om hun taal-, reken- en digitale vaardigheden te ontwikkelen en hiermee zelfredzaam te zijn, een passend taaltraject op A0, A1 en A2 niveau aan te bieden. Het was een oriënterend traject, wat betekent dat het traject aansluit op de behoeften van de deelnemers. Door aan te sluiten bij de eigen motieven en behoeften, wordt resultaat sneller bewerkstelligd en zal het leereffect groter zijn. Naast ons enerzijds op deze A2 doelgroep te richten, richtten we ons anderzijds op Rotterdammers met een hoog taalniveau en een hoge mate van zelfredzaamheid die zich als taalvrijwilliger willen inzetten.

Doelen

Met onze taalprojecten trachten wij de volgende doelen na te streven:

- Organisatie en uitvoering van taaltrajecten met als resultaat dat eerste generatie (laaggeletterde) Rotterdamse migranten een beter besef hebben van en meer bewustwording hebben over de invloed van taal op de basisvaardigheden in hun dagelijks leven.
- Bevorderen van kennis en bewustwording zodat deelnemers, passend bij hun persoonlijke doel, beter weten hoe en waar ze hun vaardigheden kunnen verbeteren na afloop van het traject.
- Bevorderen van de inzichten van de deelnemers rondom de leefgebieden gezondheidszorg, arbeidsmarkt en ontwikkeling door hun taalvaardigheden te vergroten en hun te laten beseffen waarom je taal leert.
- Bevorderen van de zelfredzaamheid van de deelnemers door hun taalvaardigheden te vergroten.
- Bevorderen van de zelfredzaamheid van de deelnemers door hun digitale en rekenvaardigheden te vergroten.
- Het bevorderen van de maatschappelijke participatie van Rotterdammers met een hoog taalniveau als taalvrijwilliger. .

Groepstaallessen

De taaltrajecten vormden een combinatie van wekelijkse groepslessen gecombineerd met één-op-één taalactiviteiten tussen deelnemers en taalvrijwilligers. Iedere taalvrijwilliger wordt aan één à twee deelnemers gekoppeld. Eens per week of per twee weken spreken zij met elkaar af en worden er gesprekken gevoerd en opdrachten gemaakt, zoals bijvoorbeeld (verdieping op) het huiswerk van de groepslessen. Tijdens de taallessen werd een basis gelegd op oriëntatie binnen de volgende leefgebieden:

- Nederlandse maatschappij; algemene kennis, waarden & normen, nationale feestdagen, instituten, etc. Sinds 2023 is dit een nieuwe module welke extra is toegevoegd n.a.v. gesignaleerde behoeften bij de doelgroep.
- Gezondheid; werking van het Nederlandse zorgsysteem en zorgverzekeringen, een gezonde leefstijl, hulpvraag bij zorgverleners, werking van DigiD.
- Ontwikkeling; het Nederlandse onderwijssysteem, gesprekken voeren met de leerkracht, de digitale nieuwsbrief van school/schoolapp, mijn kind en zijn/haar ontwikkeling, het belang van voorlezen en Nederlands beheersen als ouder, wat doet het CJG.
- Werk; de Nederlandse arbeidsmarkt, (online) netwerken, bijscholing, omscholing, kort- en langdurige opleidingen, vrijwilligerswerk en manieren om bij te dragen aan de samenleving.
- Geld; werking MijnOverheid, recht op toeslagen, bijhouden van de administratie, omgaan met schulden, wegen naar hulp bij betalingsproblemen (zoals de Vraagwijzer). Preventie speelt een grote rol in deze module; het voorkomen van het ontvangen van te veel toeslagen en dus het krijgen van schulden en huidige schulden te ver uit de hand laten lopen. Sinds 2023 hebben wij in deze module ook aandacht voor de woningmarkt, energie(besparing) en duurzaamheid.

Diverse groepssamenstellingen

De samenstelling van de deelnemers was heel divers, zowel qua taal- en opleidingsniveau, qua leeftijd als qua afkomst. Het was mooi om te zien hoe de deelnemers elkaar ondersteunden en hoe respectvol en geduldig zij naar elkaar waren.

Wij houden altijd nauwgezet presentielijsten bij; zodra een deelnemer 2 lessen had gemist, ging de projectleider erachteraan om te peilen waar het probleem zat. Gelukkig waren bijna alle deelnemers vrijwel elke les aanwezig en was er achteraf gezien weinig uitval. Dit ligt in de lijn der verwachting en ervaring, omdat wij ook in voorgaande trajecten een hoge aanwezigheid hebben gezien. Het is toch makkelijker om bij een online les aanwezig te zijn dan bij een fysieke les; het scheelt reistijd, er hoeft geen oppas voor (zieke) kinderen gezocht te worden, er kan meegedaan worden vanaf andere locaties (vakantie, werk), zonder beeld en/of geluid, etc.

De docenten hebben geprobeerd het tempo in alle groepen gelijk te houden. Als het in de les niet lukte om volgens planning te werken, dan kregen de deelnemers (extra) huiswerk mee en werden de taalvrijwilligers geïnformeerd over het te maken werk. Bij sommige groepen ging dat wat beter en makkelijker dan bij andere groepen waar het niveau wat lager lag. Soms moet de planning een beetje losgelaten worden om doelen te bereiken.

Bij de zwakke A0 groep werd de docente ondersteund door een taalvrijwilliger. Zo kon de docente de groep splitsen in twee groepen waardoor meer persoonlijke aandacht mogelijk was. Zij werkten hierbij in aparte Zoom rooms. De deelnemers vonden dit erg prettig.

We vinden het altijd mooi om te zien dat deelnemers doorstromen van A0 naar A1 en/of van A1 naar A2. Ook in 2024 hadden we weer enkele cursisten die doorstroomden naar binnen onze cursus. Het fijne van doorstromers is dat docenten onderling goed de vorderingen kunnen afstemmen.

Laagdrempelige sfeer

Een taal leren is erg persoonlijk en sommige deelnemers moeten eerst de barrière van schaamte voorbij. Vooral in de A2 groepen zaten een paar deelnemers die al vrij goed Nederlands spraken. Vooral voor diegenen die nog op A1+ niveau zitten, kan dit wat intimiderend zijn. Na één á twee lessen is de barrière vaak weg en durft iedereen vrijuit te spreken. Het niveau van begrip en respect was hoog in alle groepen. Uiteraard was er ook ruimte voor grappen en plezier; hiermee wordt het persoonlijke contact nog meer verhoogd. Dit alles draagt niet alleen bij aan de mondelinge taalvaardigheid, maar ook aan het zelfvertrouwen van de deelnemers; zij kunnen zelf meer dan ze denken.

Digitale leeromgeving

Sinds 2022 maken wij gebruik van de software voor online leeromgevingen van ANewSpring. Het online platform ANewSpring geeft ons goede controle mogelijkheden, omdat we precies kunnen zien wat een deelnemer gemaakt heeft. Eén van de grote voordelen van het online platform is dat deelnemers die later instroomden makkelijk zelfstandig het werk konden maken. Zij konden de gemiste lessen zo inhalen en direct op schema starten met de eerstvolgende groepsles.

Het programma is gebruiksvriendelijk voor zowel de projectleider, die alles heeft opgezet en onderhoudt, voor de docenten, die via het programma goed zich hebben op de activiteiten en vorderingen van de deelnemers, als voor de deelnemers, die op deze manier eenvoudig vanuit huis de les kunnen volgen en alles bij de hand hebben zonder papierwerk.

Doorverwijzingen

Omdat we nu al een aantal jaren de taalprojecten organiseren, spreken we veel medewerkers van de organisaties, zoals diverse afdelingen binnen de Gemeente Rotterdam, Dock, het CVD, WMO Radar, Humanitas, Moeders van Rotterdam, het CJG, wijkteams, wijkcoaches en gezinsondersteuners, elk jaar opnieuw; zij reageren op de flyer om opnieuw deelnemers aan te melden of zij nemen zelf contact met ons op om te vragen of we al een nieuw taalaanbod hebben. We merken dat organisaties de flyer onderling ook uitzetten naar collega's. Hierdoor verloopt de werving van de deelnemers vaak voorspoedig. Ook zijn er veel deelnemers die zichzelf aanmelden; de meeste van deze deelnemers komt via ons eigen netwerk. Zij hebben bijvoorbeeld via oud-deelnemers gehoord dat wij taallessen verzorgen, hebben onze flyer in de bibliotheek of op andere (online) plaatsen gezien of benaderen ons via de website Zorgzaam010.nl.

Aantallen

Groep	Aantal cursisten
A0	34
A1	45
A2	56
Totaal	135

Ik heb veel nieuwe woorden geleerd en kan deze gebruiken, super bedankt dat de leraar geholpen heeft. Het is voor mij heel belangrijk.

- Charlie, deelnemer

Ik ben nu meer gemotiveerd om Nederlands te spreken. Ik begrijp nu beter wat ik lees en hoor. De ondersteuning van de taalcoach was erg nuttig geweest.

- Melih, deelnemer

Het interactieve materiaal, de docent die door de stof loopt en ons aanmoedigt om tijdens de lessen met elkaar te praten was heel goed. Hoewel schrijven belangrijk is, is er geen gemakkelijke en snelle manier om ditte controleren. We moeten meer herhaling doen van nieuwe woorden en zinsneden die we hebben geleerd.

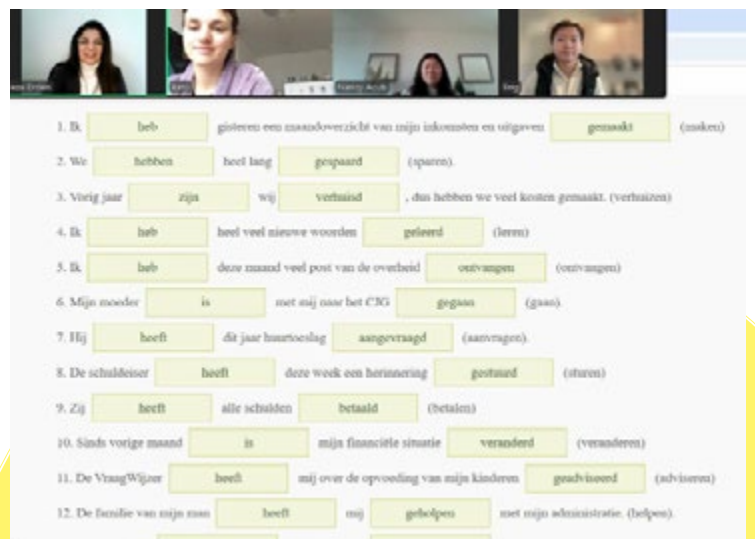
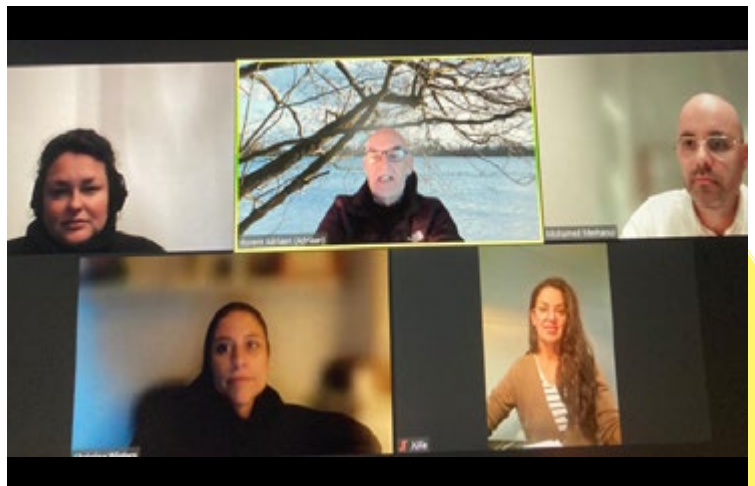
- Christina, deelnemer

Uitleg over de culturele kenmerken van Nederland was goed. Ik zou me prettiger voelen als er minder onderwerpen waren. In ieder geval bedankt voor het voorbereiden en uitvoeren van de cursus, het is erg handig voor de integratie!

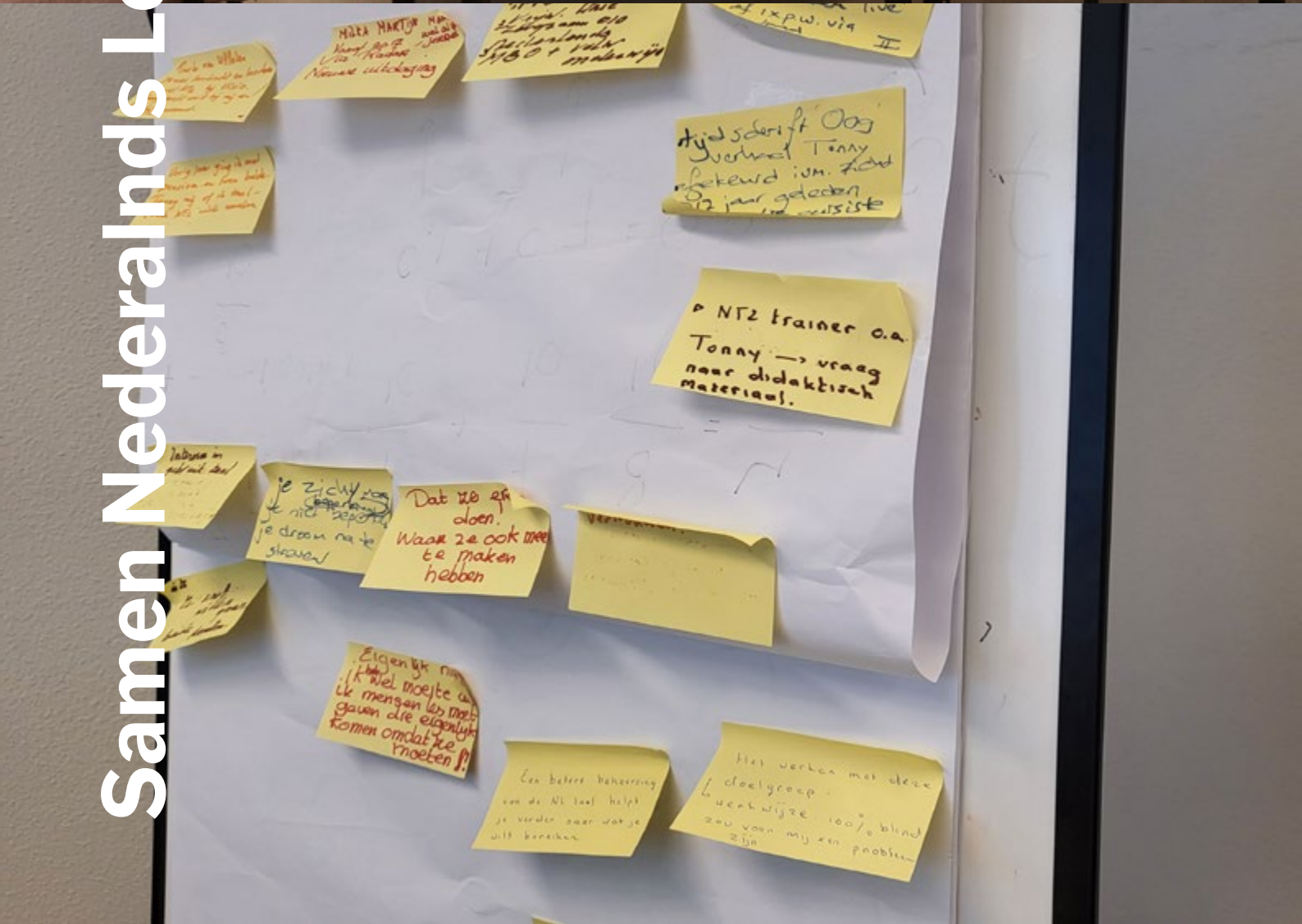
- Svetlana, deelnemer

"Ik heb een les voorbereid met het thema 'ouders op het schoolplein'. We praten over een foto, lezen een tekst en maken twee grammaticaoefeningen. We maken ook de schrijfoefening van vorige keer, waarbij Mohamed moet reageren op een fictief mailtje van een collega. Mohamed schrijft en spreekt makkelijk. Binnen 5 minuten had hij een mail met verschillende zinnen teruggeschreven die een samenhangende en begrijpelijke indruk maken. In het schrijven viel de net verkeerde woordvolgorde op."

- Adel, taalvrijwilliger

Samen Nederlands Leren

02

Samen Nederlands Leren

Het project Samen Nederlands Leren werd in 2024 uitgevoerd door Stichting Me & Society en richtte zich op migranten met een visuele beperking in Rotterdam en omgeving. De taal cursus werd in warme overdracht overgenomen van Stichting Beter Zien Anders Kijken (BZAK), uitgevoerd door Tonny van Breukelen en Gerard Versseput. Dankzij deze zorgvuldige overdracht konden de bestaande taalvrijwilligers en cursisten moeiteloos doorstromen in het nieuwe projectjaar.

Cursisten en doorverwijzing

Het project begon met 13 cursisten en eindigde met 12. Eén cursist vertrok voor revalidatie naar Visio Het Loo Erf in Apeldoorn, en een ander keerde terug naar het land van herkomst. Nieuwe cursisten werden doorverwezen via Bartimeus, Visio, Vluchtelingenwerk, Stichting Mee, de Oogvereniging, het bestuur van BZAK en via persoonlijke netwerken zoals Tonny van Breukelen. Mond-tot-mondreclame en flyers bleken eveneens effectieve wervingsmiddelen.

Lesaanpak en methodiek

De lessen werden grotendeels verzorgd bij WMO Radar aan de Kipstraat, met uitzondering van enkele thuislessen vanwege mobiliteitsproblemen. Er werd gekozen voor één-op-één begeleiding, afgestemd op de persoonlijke behoeften van de cursisten. Dit bleek uitermate motiverend en leidde tot goede resultaten.

Deelnemers volgden gemiddeld 42 lessen, doorgaans wekelijks, met uitzondering van ziekte of vakanties. Tijdens de intakegesprekken – die zonder tolk verliepen – werd beoordeeld wat de cursist nodig had en hoe wij daarop konden inspelen. Er werd geen gebruik gemaakt van reguliere lesmethodes, omdat deze niet aansloten bij de specifieke behoeften van de doelgroep. In plaats daarvan werden hulpmiddelen ingezet zoals Daisy-spelers, beeldschermloepen met voorleesfunctie, brailletoetsenborden, voorleesapparaten, en luister- en spreekvaardigheidsboeken. Sommige deelnemers gebruikten speciale smartphones voor visueel beperkten met aangepaste apps.

Taalvrijwilligers en activiteiten

Het project werd gedragen door acht taalvrijwilligers. In september werd een update-meeting gehouden waarin we reflecteerden op het project en hun behoeften en ervaringen inventariseerden. Deze bijeenkomst leidde tot hernieuwde motivatie, zelfs bij taalvrijwilligers die overwogen te stoppen.

In december vond een inspirerende kruisbestuiving plaats met het theaterproject Kiezipijn. Taalvrijwilligers woonden een voorstelling bij, waarna er werd nagepraat over maatschappelijke taboes. Deze gezamenlijke ervaring versterkte het onderlinge vertrouwen en gaf inzicht in de bredere activiteiten van de stichting.

Netwerk, zichtbaarheid en media

De projectleider heeft actief contact gelegd met relevante organisaties en kennis gedeeld over de aanpak van deze doelgroep. Dit resulteerde in waardevolle nieuwe verbindingen. Zo werd er gepitcht op de december netwerkbijeenkomst “Leren van elkaar” van Stichting Mano en werd er samengewerkt met Stichting Oren en Ogen te Kort om toekomstige activiteiten te verkennen. De cursus kreeg ook aandacht in de media. In december maakte Open Rotterdam een reportage over de taallessen, waarin een cursist werd geïnterviewd. Daarnaast gaf de projectleider een interview aan De Voorste Kamer, een programma speciaal voor mensen met een visuele beperking.

Toetsing en resultaten

Voor de toetsing werd gebruik gemaakt van mondeling afgenomen luister- en spreekvaardigheidstoetsen, afgestemd op mensen met een visuele beperking. Hiermee werd het taalniveau van de deelnemers in kaart gebracht.

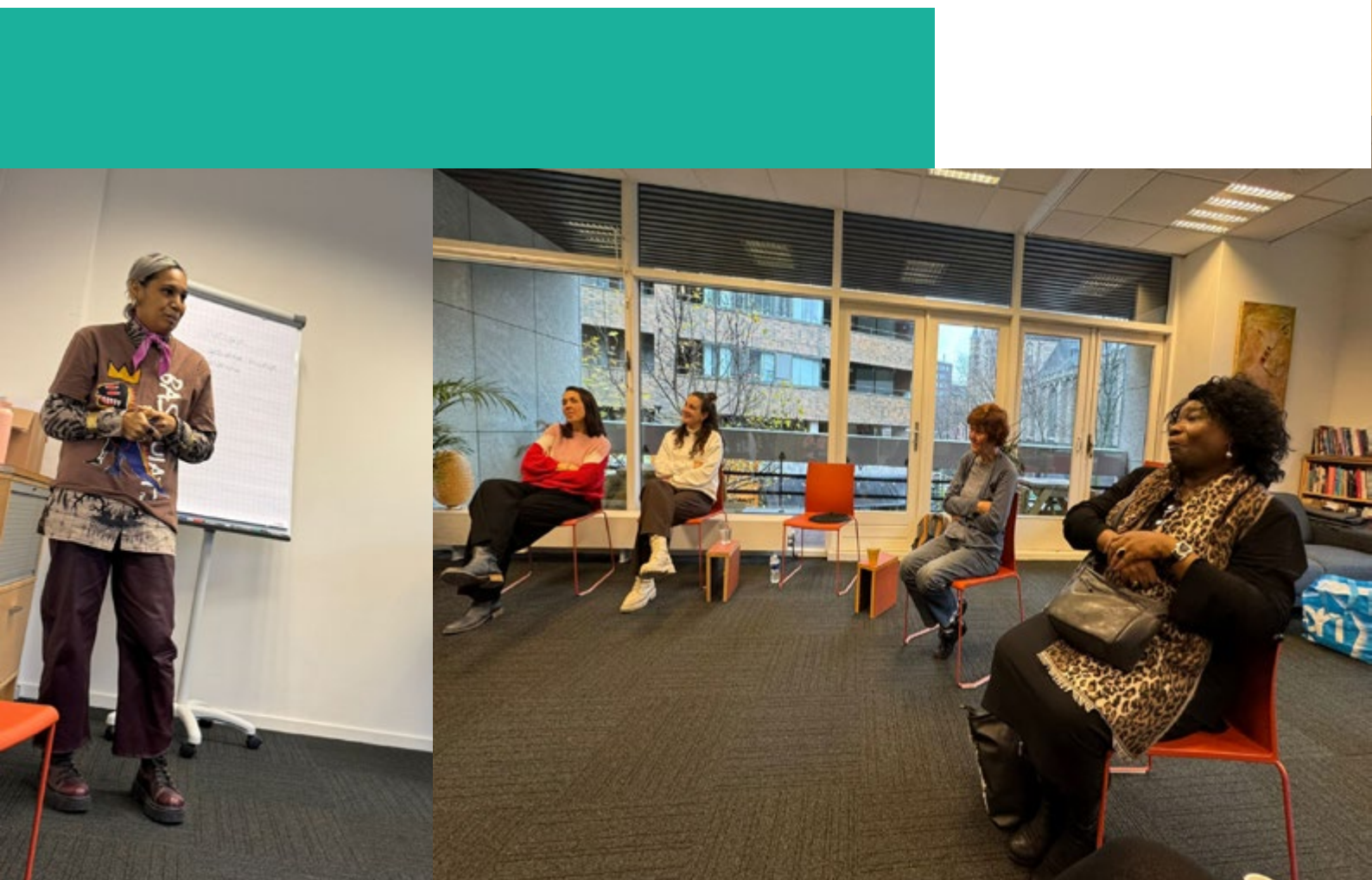
Vooruitblik en aanbevelingen

De doelgroep – migranten met een visuele beperking – kent specifieke drempels om volwaardig te participeren in de samenleving. De ervaring leert dat bestaande instellingen voor deze doelgroep vaak niet beschikken over de juiste kennis en expertise om hen effectief te ondersteunen.

In 2025 willen we daarom inzetten op intensievere samenwerking met organisaties als Bartimeus en Koninklijke Visio. We willen de expertise van de projectleider op het gebied van diversiteit en inclusie inzetten via workshops voor hun medewerkers. Zo kunnen zij leren hoe om te gaan met culturele achtergronden en inclusie in hun werk te integreren.

Ook willen we via Stichting Oren en Ogen te Kort extra activiteiten organiseren waarin cursisten de Nederlandse taal in praktijk kunnen brengen, bijvoorbeeld via theater. Dit bevordert niet alleen de taalontwikkeling, maar helpt ook bij het tegengaan van eenzaamheid.

Met trots kunnen we stellen dat Samen Nederlands Leren uniek is in Rotterdam – en zelfs in veel andere delen van Nederland – als taalaanbod voor deze specifieke doelgroep. Door ons zichtbaar te blijven profileren en onze kennis te delen, hopen we als inspiratiebron te dienen voor andere steden. Zo kunnen we bijdragen aan een inclusiever Nederland, waarin ook mensen met een visuele beperking volwaardig kunnen meedoen.

Kiepzijn

03

Kiezipijn en Hechting

Stichting Me & Society heeft diverse theaterproducties waarmee we taboe-onderwerpen bespreekbaar willen maken onder jongeren en professionals die met jongeren werken. In samenwerking met gemeente Rotterdam (in het lespakket 'VrijHeden') en GGD Haaglanden bieden we in de regio's Rotterdam en Haaglanden onze voorstellingen Kiezipijn en Hechting aan, rondom diverse schadelijke traditionele praktijken.

- Kiezipijn is een theatervoorstelling en dialoog over pijnlijke keuzes die jongeren kunnen/moeten maken in hun leven. Thema's die hierbij aan de orde komen zijn: huwelijksdwang, partnerkeuze, achterlating, homoseksualiteit, discriminatie, zelfbeschikking.
- Hechting is een theatervoorstelling en dialoog over vrouwelijke genitale verminking. In de dialoog worden ook thema's als partnerkeuze, discriminatie en zelfbeschikking besproken.

Beide producties worden al sinds 2016 succesvol ingezet op scholen (voortgezet onderwijs, MBO, HBO) in deze regio's en bij professionals. In dit jaarverslag staan de resultaten van 2024.

Thema's zoals huwelijksdwang, vrouwelijke genitale verminking en keuzevrijheid zijn vaak onbespreekbaar bij jongeren en jongvolwassenen. Dit komt vanwege culturele verschillen, maar ook door schaamte, angst, vooroordelen en/of onwetendheid. Het is van belang dat deze thema's bij deze doelgroep op een veilige en speelse manier bespreekbaar worden gemaakt. Deze thema's zijn herkenbaar voor de groep jongeren en jongvolwassenen, die uit conservatieve en traditionele leefwerelden komen. Voor de groep jongeren, die zich niet herkennen in deze onderwerpen, zal het een eyeopener zijn over hun vooroordelen.

Uit onze ervaring is gebleken dat dit concept eveneens een ondersteunende rol heeft bij de leerkrachten en de hulpverleners om hun kennis en vaardigheden te vergroten in relatie tot de jongeren die te maken hebben met deze thema's.

Werkwijze

Voor de uitvoering van deze opdracht hebben we gebruik gemaakt van de expertise en ervaringen van deskundigen, professionele acteurs en ervaringsdeskundigen. Na elke voorstelling wordt er met de jongeren of professionals gesproken over de onderwerpen die in de voorstelling aan bod zijn gekomen. Zo hebben we een interactieve productie ontwikkeld en weten we vaak de jongeren uit te dagen om wat dieper na te denken over de onderwerpen.

Kiezipijn

Bij Kiezipijn zijn er drie verhalen. Het eerste verhaal is gebaseerd op een waargebeurd verhaal en wordt door drie acteurs verteld. De andere twee verhalen zijn eigen verhalen die in monologvorm verteld worden. Per voorstelling worden er twee van de drie verhalen verteld, tenzij in overleg met de school anders besloten is.

De verhalen zijn waargebeurd en gaan over beperking van vrijheid op het gebied van partnerkeuze en de pijnlijke situaties die hierdoor ontstaan. De verhalen hebben een open einde, zodat de toeschouwers uitgedaagd worden met elkaar hierover in gesprek te gaan. Doordat het waargebeurde, en in de monologen zelfs eigen, verhalen zijn, ontstaat er een intieme sfeer, die bevorderlijk is voor een open gesprek. De aanwezigen durven makkelijker hun eigen verhaal te vertellen. Dit gesprek gebeurt op een laagdrempelige manier, waarbij de aanwezigen in een kring zitten. Allereerst wordt gevraagd wat zij van de verhalen vonden en wat ze in een dergelijke situatie zouden doen. Door het verplaatsen in het karakter en de situatie van de personages worden ze aangesproken op hun gevoelens en emoties. Is iedereen vrij in zijn/haar partnerkeuze? Onafhankelijk van afkomst, kleur, religie of geslacht?

De dialoog wordt begeleid door een dialoogbegeleider, maar de aanwezige acteurs nemen ook deel aan de dialoog. Het bewaken van een vertrouwde, veilige sfeer staat centraal en respect is belangrijk. Daarom is ervoor gekozen op scholen de voorstelling te spelen binnen de vertrouwde omgeving van het eigen klaslokaal, met de eigen klas.

Onze dialoogbegeleiders en acteurs hebben in 2024 een vierdaagse dialoogtraining gevolgd, georganiseerd door Stichting In Dialoog, waardoor ze nog beter in staat zijn het gesprek met de jongeren of professionals op een open, oordeelvrije manier aan te gaan.

Hechting

In de voorstelling Hechting wordt het verhaal gespeeld van 3 vrouwen (oma, tante, nichtje). Zij vertellen alle drie over hun eigen besnijdenis. We zien verder de worsteling van Djamila (nichtje) of en hoe ze haar verhaal aan haar geliefde Bashir moet vertellen. Ook wordt getoond hoe Bashir reageert en welke stappen zij samen zetten voor de toekomst.

Ook deze voorstelling is gebaseerd op echte ervaringen van twee vrouwen, die zelf ook meespelen in de voorstelling. Zij zijn tevens sleutelpersonen VGV (vrouwelijke genitale verminking). Na deze voorstelling vindt er een dialoog plaats met de jongeren of professionals. In deze dialoog is er ook aandacht voor praktische informatie en kennisdeling, zoals hoeveel vrouwen een besnijdenis ondergaan hebben, welke vormen van VGV er zijn en waar dit voorkomt. Als er ruimte voor is wordt met de aanwezigen over thema's als zelfbeschikking gesproken. Ben jij vrij om je eigen partner te kiezen? Moet diegene maagd zijn? En jij zelf? Sinds 2021 is de voorstelling Hechting ook beschikbaar als film. Deze film is in 2024 ook een aantal keren ingezet.

Voorstelling	Aantal	School
Kiezipijn	3	MBO Rijnland Leidschendam
Kiezipijn	3	MBO Rijnland Zoetermeer
Kiezipijn	2	CVO Accent
Kiezipijn	12	Zadkine
Kiezipijn	2	Albeda Startcollege
Kiezipijn	3	Grafisch Lyceum VMBO
Kiezipijn	1	GGD Haaglanden
Kiezipijn	2	Grafisch Lyceum VMBO
Kiezipijn	1	Albeda social work
Kiezipijn	1	Albeda anderstaligen
Kiezipijn	3	Albeda anderstaligen
Kiezipijn	3	Albeda anderstaligen
Kiezipijn	1	Albeda anderstaligen
Kiezipijn	1	Albeda Spinozaweg
Kiezipijn	3	Albeda anderstaligen
Kiezipijn	1	Albeda Spinozaweg
Kiezipijn	1	SNL / de Heuvel
Kiezipijn	2	Albeda anderstaligen
Kiezipijn	1	Albeda social work
Kiezipijn	2	Albeda zorg
Kiezipijn	2	Albeda Zorgcollege
Kiezipijn	2	Albeda Zorgcollege
Kiezipijn	2	Albeda zorg
Kiezipijn	2	Albeda zorg
Kiezipijn	2	Albeda Zorgcollege
Totaal	58	

Voorstelling	Aantal	School
Hechting FILM	1	MBO Rijnland Zoetermeer
Hechting FILM	1	MBO Rijnland Zoetermeer
Hechting FILM	2	Albeda zorg
Hechting	1	MBO Rijnland Leidschendam
Hechting	3	Albeda Zorgcollege
Hechting	1	Hogeschool Rotterdam / verloskunde
Hechting	1	Veilig Thuis Haaglanden
Totaal	10	

“

“Mijn tante is getrouwd met een Nederlandse man, ik heb gezien hoe de familie hierop heeft gereageerd. Dus ik denk dat ik dat niet mag. Ze hebben heel lang niet met haar gesproken en ze werd verwaarloosd door de familie. Ik weet niet goed wat mijn moeder ervan zou vinden. Maar ik zou niet weggaan bij die man.”

“Mijn vader wil niet dat ik met een Nederlander ga, of met een Marokkaan. Hij heeft bepaalde afkomsten afgekeurd. Jammer voor mijn vader, want mij boeit het niet, ik maak mijn eigen keuzes. Het is mijn leven. Niet omdat zij trots willen zijn, moet ik mij slecht voelen.”

“Mijn moeder heeft tegen me gezegd dat zij het niet erg zou vinden als ik gay zou zijn, maar ik moet er zelf niet aan denken.”

“Ik geloof niet in homoseksualiteit. Mijn zoon zou het huis moeten verlaten. Of ja, ik ben zo opgevoed en daarom denk ik misschien zo. Als ik erover nadenk zou ik mijn eigen kind niet zomaar op straat zetten.”

”

Overige voorstellingen

Buiten de opdrachten van gemeente Rotterdam en GGD Haaglanden om hebben we in 2024 ook een aantal voorstellingen gespeeld op aanvraag van organisaties. Voor de tweede keer heeft in 2024 de zomertour Kiezipijn plaatsgevonden in samenwerking met het Landelijk Knooppunt Huwelijksdwang en Achterlating. Op diverse locaties in Nederland, van Roermond tot Enschede, werd een netwerkbijeenkomst georganiseerd gezamenlijk met de plaatselijke Veilig Thuis organisatie, waarbij diverse samenwerkingspartner aanwezig waren. Zij kregen allen de voorstelling Kiezipijn te zien en gingen vervolgens met elkaar in gesprek over de thema's huwelijksdwang en achterlating en de rol van de professionals.

Ook waren we in 2024 voor het derde jaar op rij 2 dagen aanwezig op het gezondheidsfestival Delft met onze film Hechting, om samen met de GGD Haaglanden de bezoekers meer kennis en bewustzijn bij te brengen over vrouwelijke genitale verminking.

En we zijn internationaal gegaan! In mei en november waren we aanwezig bij het Steunpunt Gender en Migratie in Antwerpen, om met de aanwezigen daar te praten over huwelijksdwang en achterlating, naar aanleiding van onze voorstelling Kiezipijn.

Voorstelling	Aantal	Waar
Kiezipijn	5	zomertour LKHA
Kiezipijn	4	Jongerenloket Rotterdam
Kiezipijn	1	Gemma Antwerpen
Kiezipijn	1	Gemma Antwerpen
Hechting FILM	2	Gezondheidsfestival Delft
Hechting	1	Veilig Thuis Haaglanden
Totaal	14	

"Ik krijg echt hartkloppingen van deze verhalen, het raakt me echt."

"Ik vind het heftig dat je niet eens het gesprek kunt voeren met je ouders. Dit is echt beklemmend. Ik wil denken in oplossingen, maar ik zie ze niet."

"Dit is helaas herkenbaar. Ik ben een mentor op een school en een collega van mij had de hele vakantie contact met een leerling die op vakantie ging naar Turkije met haar ouders. Het contact is op een gegeven moment verbroken en zij is na de vakantie niet meer teruggekomen. Dit voelde heel machteloos. Wat kun je dan nog doen?"

"Wat droevig dat dit (uithuwelijking) nog steeds bestaat. Ik ben ook uitgehuwelijkt maar ik ben 62 jaar. Het vertrouwen in je ouders wordt enorm geschaad."

"Dit gebeurt niet alleen bij meisjes. Ik heb onlangs gesproken met een homoseksuele jongen uit Afghanistan die was uitgehuwelijkt aan een volle nicht van hem."

Hechting

Zomertour Enschede + Roermond

Gemma Antwerpen

04

Black Out

De voorstelling Black Out behandelt de thema's racisme en discriminatie en wordt gespeeld door twee acteurs. Ze vertellen waar gebeurde verhalen in de vorm van monologen, afgewisseld met interactie tussen hen beiden en het publiek. De monologen en dialogen worden aangevuld met stukken spoken word.

Verhalen

In Black Out horen we het verhaal van een Antilliaanse jongedame die is opgegroeid in een witte wijk. Haar familie was hier niet welkom en toen zij met haar zus voor haar voordeur aan het spelen waren, riep een buurman: "Rot op naar je eigen land". Na een zoveelste voorval waarbij een steen door de ruit werd gegooid zijn ze verhuisd naar Rotterdam. Maar ook daar maakt ze racisme mee, bijvoorbeeld op haar werk in de zorg.

Daarnaast horen we het verhaal van een Molukse vrouw. Dit begint met een ervaring in groep 5 waarbij ze als buitenlander bestempeld wordt in de klas, ondanks dat ze in Nederland is geboren. Er is een gebrek aan rolmodellen. Vervolgens vertelt ze over hoe de Molukkers in Nederland zijn gekomen.

De acteurs gaan met elkaar in gesprek waarbij ze, zonder antwoorden te geven, vragen stellen over wat je kunt doen tegen racisme. "Wat kan ik doen om meer gelijkheid te krijgen? Je uitspreken wanneer je getuige bent van racisme of discriminatie? Het is een keuze. Stoppen met het veroordelen van de Nederlander op basis van hetgeen in het verleden is gebeurd? Het is een keuze."

Resultaten

In 2024 stond de voorstelling Black Out voor de tweede keer geprogrammeerd in de leerroute 'Inclusie in jouw praktijk' van de MO-academie van de gemeente Rotterdam. Een team van 12 ambtenaren die zich graag meer willen verdiepen in inclusie volgen een intensief leertraject, waarbij ze van alles leren en ervaren over inclusie. In het onderdeel 'hart' krijgen ze de voorstelling Black Out te zien en gaan we vervolgens onder begeleiding van onze dialoogbegeleider in gesprek over eigen ervaringen en wat de voorstelling bij ze oproept. De voorstelling riep erg veel emoties op en dat leidde tot een bijzondere dialoog. In de middag volgden de deelnemers een training 'Bondgenootschap' van Radar, die mooi aansloot op Black Out.

Omdat we geen financiering hadden om Black Out op scholen aan te bieden, is dit in 2024 maar 2x gebeurd, door middel eigen financiering. Twee klassen op Albeda, Rosestraat, hebben de voorstelling in juni bijgewoond en aansluitend met elkaar een gesprek gevoerd over de onderwerpen.

In 2024 zijn we gevraagd door gemeente Rotterdam, afdeling Samenleven, gevraagd om drie Stadsgesprekken te organiseren rondom de thema's discriminatie en samenleven. Bij twee van deze Stadsgesprekken hebben de aanwezigen eerst de voorstelling Black Out gekeken met elkaar en daarna hebben ze met elkaar het gesprek gevoerd naar aanleiding van de voorstelling. In het derde Stadsgesprek zijn deze twee groepen samengevoegd om met elkaar in gesprek te gaan.

In het laatste kwartaal van 2024 is besloten om een project te gaan starten voor de doorontwikkeling van Black Out. Er is een projectplan hiervoor geschreven en gesproken met een projectleider van Over/Nieuw uit Amsterdam, om dit project op te starten. In het eerste kwartaal van 2025 heeft dit project plaatsgevonden.

Never Mind

05

Never Mind

In 2023 zijn we een project gestart om een nieuwe voorstelling te ontwikkelen, Never Mind, over het taboe op mentale gezondheid. Dit is een project dat we in samenwerking met de YoungXperts van het SyncLab van de Erasmus Universiteit Rotterdam hebben gedaan. Met dit project willen Stichting Me & Society en YoungXperts (Erasmus SYNC Lab) jongeren een stem geven in hun welzijn en een bijdrage leveren aan een gezondere samenleving, middels theater en dialoog.

De voorstelling Never Mind is ontstaan uit waargebeurde verhalen over mentaal welzijn die jongeren in brainstormsessies met ons hebben gedeeld in combinatie met wetenschappelijke kennis. De doelgroep van het project Never Mind zijn jongeren in het MBO-onderwijs. Het project is gefinancierd door bijdrage van Healthy Start Foundation en VSB-Fonds.

Inhoud

Het verhaal speelt zich af in een ruimte waar 3 jongeren moeten wachten. Ze zijn uitgenodigd voor een gesprek over hun toekomst en moeten hun telefoon bij de balie afleveren. De jongeren raken met elkaar in gesprek over hoe zij hun toekomst zien en delen hun ervaring met mentale gezondheid. De boodschap is dat het belangrijk is om met iemand te praten over hoe het met je gaat, maar wel op je eigen voorwaarden en wanneer jij er klaar voor bent. Je bent niet alleen.

Aansluitend aan de voorstelling vindt een dialoog plaats met de aanwezige jongeren, waarbij met ze besproken wordt hoe ze de verschillende verhalen hebben ervaren en of ze zelf soortgelijke ervaringen hebben die ze willen delen. Omdat het een gevoelig onderwerp betreft kan het zijn dat jongeren niet zoveel willen delen, dit wordt gerespecteerd.

Rondom de theatervoorstelling en dialoog doen de YoungXperts onderzoek om zo inzicht te vergaren bij jongeren over wat zij denken wat er nodig is om optimaal op te groeien. Hiervoor wordt voorafgaand aan de voorstelling en na de dialoog een vragenlijst voorgelegd aan de jongeren met vragen over hun kennis over de onderwerpen die besproken worden. Er wordt ook gevraagd of theater een goede manier is om mentale gezondheid bespreekbaar te maken.

Ten slotte wordt met de jongeren gedeeld waar ze terecht kunnen als ze met iemand willen praten over hun mentale gezondheid.

Resultaten

In 2024 zijn er 8 voorstellingen van Never Mind geweest in MBO-klassen in Rotterdam.

Voorstelling	Aantal	Waar
Never Mind	4	Albeda zorg
Never Mind	2	Albeda startcollege
Never Mind	2	Albeda anderstaligen
Totaal	8	

Theaterbootcamp Never Mind

In de tweede helft van 2024 zijn we nog een project gestart rondom de voorstelling Never Mind. In samenwerking met Indigo Preventie hebben we met financiering van het Cultuurparticipatiefonds een zogenaamde theaterbootcamp rondom mentale gezondheid opgezet.

In dit project krijgt een groep van 8 tot 12 jongeren (tussen de 12 en 25 jaar) de theatervoorstelling Never Mind te zien, met aansluitend de dialoog. Vervolgens gaan ze zelf in een theaterworkshop aan de slag met het herkennen en uitdrukken van hun emoties en gevoelens en het spelen van een rol. Bij de activiteiten is een preventiedeskundige van Indigo aanwezig, die de jongeren observeert. Op de tweede dag krijgen de jongeren een een-op-een gesprek met de preventiedeskundige van 10 minuten waarbij ze hun eigen ervaringen kunnen delen en tips kunnen krijgen. De dag wordt afgesloten met een gezamenlijke quiz.

De theaterbootcamp heeft in 2024 1x plaatsgevonden, in de herfstvakantie, bij een groep jongeren vanuit welzijnsorganisatie WMO Radar.

Dit project loopt door in 2025.

Reacties Never Mind

“Ik vond het moeilijk om te zien, want ik herken het allemaal, maar zie het niet vaak terug eigenlijk.”

“Ik ben alle 3 die personen geweest, zeg maar. Je slikt het in, je wilt het niet vertellen, maar eigenlijk wil je het ook niet voor jezelf houden.”

“Praten is moeilijk, want je wilt geen meningen horen. Maar toch is het goed.”

“Praten is wel fijn, maar het brengt je ook terug naar dat moment, dat lijkt dan kort geleden. Ik wil zelf kiezen wanneer ik erover praat.”

“Het is net als een film, alsof het vandaag is gebeurd allemaal, daarom word ik emotioneel.”

“Als je niet praat, kun je letterlijk ziek worden.”

“Mijn masker (in de voorstelling praat Bo over dat hij een masker opzet) is een pokerface. Je lacht het weg.”

“Ik vond het niet gehoord worden door je ouders (Omer en Bo) erg herkenbaar. Gelukkig zijn er wel instanties die je helpen.”

“De situatie is bekend voor mij en heeft mij heel erg gegrepen.”

“Heel erg herkenbaar bij mezelf en ook van dat stukje over die jongen werd gepest op school, allemaal vooral meegemaakt.”

Never Mind

06

Team Avontura

In 2023 is er nog een theaterproject gestart, dat doorliep in 2024, namelijk Team Avontura. We hebben met deze voorstelling een nieuwe doelgroep toegevoegd, namelijk het basisonderwijs.

De voorstelling Team Avontura is ontstaan uit een verzoek van Mirjam Koornneef. Zij heeft in 2021 een boekje uitgebracht, genaamd 'Team Avontura en het mysterie van het Quackmonster'. In dit boek gaat een drietal van een doof kind, een blind kind en een horend en ziend kind samen op avontuur. De kinderen komen er al doende achter dat ze veel van elkaar kunnen leren en elk hun eigen superpowers hebben, die hen onderweg van pas komen. Een boek over inclusiviteit. Een boek over samenleven en omgaan met mensen die anders zijn dan de heersende norm. Een boek dat de lezer aanmoedigt alle zintuigen te herkennen én te gebruiken.

Het boek is onderdeel van een zintuigelijk lespakket, dat diverse materialen bevat om in de klas met de thema's diversiteit en inclusiviteit aan de slag te gaan. Het boek komt samen met een hoorspel (voor het blinde of slechthorende kind) en een video waarin het boek is vertaald naar gebarentaal (voor dove of slechthorende kind). De auteur van het boek wilde graag een theaterstuk aan het lespakket toevoegen en heeft stichting Me & Society hiervoor benaderd.

In 2023 is het script ontwikkeld en zijn de acteurs gezocht. We besloten om te werken met acteurs uit de doelgroepen en hebben uiteindelijk een slechthorende acteur gevonden en een blinde acteur (die tevens slechthorend is). Na een intensieve periode van repeteren, zijn in mei 2024 de eerste voorstellingen gepland op een basisschool in het speciaal onderwijs in Rotterdam.

De doelgroep voor de voorstelling zijn kinderen in de bovenbouw van het basisonderwijs.

Verhaal

Drie jonge kinderen die vakantie vieren op een camping bij een natuurgebied: het Quack. Er is een speurtocht uitgezet door de camping, waarbij de kinderen kabouters moeten vinden. Lu, Lisa en Jay zijn bij elkaar ingedeeld. Lu vindt het maar niks. Zij baalt flink dat ze samen moet werken met de anderen. Jay is doof, net als de vader van Lu. Daarom zit zij natuurlijk bij Jay in gedeeld, dan kan Lu mooi voor gebarentolk spelen. Maar dan zit ze ook nog bij Lisa, zij is blind. Hoe moet dat dan? Met dit team kan je toch geen speurtocht doen?

De voorstelling speelt zich rondom het decor van een bos af, waarbij gebruik wordt gemaakt van rekvisieten, zoals een boek, bladeren, veren, gehaakte bolletjes die de poepjes van de Quackmonsters voorstellen. De acteurs, gekleed in vrolijke, kleurige regenkleding, leggen in hun spel contact met de kinderen, door ze op diverse momenten te betrekken in hun spel. Op een gegeven moment in het verhaal verschijnt het Quackmonster, gehaakt door de blinde acteur.

In de voorstelling zitten nog meer interactieve elementen, zoals de stem van boswachter Johan via de speaker en de kabouter-mutsjes die de kinderen aan het eind op hun hoofd gezet krijgen.

Na afloop van de voorstelling, na het applaus, gaat de dialoogbegeleider in gesprek met de kinderen. Er wordt aan de kinderen gevraagd wat ze hebben gezien en of ze dingen herkend hebben. Vervolgens wordt er met kinderen gesproken over zintuigen en welke zintuiglijke beperkingen er zijn en hoe deze terugkwamen in de voorstelling. De kinderen mogen alles vragen wat ze willen en maken kennis met hulpmiddelen van de acteurs (zoals gebarentaal of een brailleboek).

Workshops

Naast de voorstellingen en het nagesprek werden in dit project ook workshops georganiseerd in de klassen en voor de docenten. In de workshops in de klassen kregen de kinderen allerlei activiteiten met zintuigen en ervoeren ze zelf hoe het is om een zintuiglijke beperking te hebben, door bijvoorbeeld geblinddoekt een opdracht uit te voeren. De workshops in de klassen werden uitgevoerd door onze samenwerkingspartner stichting Oren en Ogen Tekort.

De docenten konden een workshop toegankelijkheid inplannen. Tijdens deze workshop gingen vrijwilligers van Stichting Oren en Ogen Tekort in gesprek met docenten over toegankelijkheid en ervaringen met zintuiglijke beperkingen werden besproken.

Resultaten

Voorstelling	Aantal	School
voorstellingen Team Avontura	3	Gelinckschool (s.o.)
docentenworkshop	1	Gelinckschool (s.o.)
workshops in de klassen	3	Gelinckschool (s.o.)
voorstellingen Team Avontura	3	KBS de Kleine Prins (r.o.)
voorstellingen Team Avontura	3	OBS Eduard van Beinum (r.o.)
workshops in de klassen	3	KBS de Kleine Prins (r.o.)
workshops in de klassen	3	OBS Eduard van Beinum (r.o.)
voorstellingen Team Avontura	3	Montessorischool Tuinstad Schiebroek
voorstellingen Team Avontura	3	Yulius Lombardia (s.o.)
workshops in de klassen	3	Yulius Lombardia (s.o.)
Totaal	28	

“

Reacties Team Avontura

“Een jongen had van tevoren aangegeven geen zin te hebben. Hij vond het te spannend: “Ik hou niet van theater, het is teveel in je face, ik wil er niet bij betrokken worden.” Na de voorstelling zei hij: “Ik vond het verhaal niet zo heel leuk, maar ik vond het wel meevallen. Wel heel knap gedaan.” Hij was duidelijk opgelucht.”

“Ik vond het een hele leuke voorstelling en ook echt knap dat deze mensen dat hebben gedaan, hoe ze het hebben verteld.”

“Ik vond het creatief, spannend en grappig. Het decor is mooi en ik vond het poepje van de vogel heel grappig.”

“Er was veel interactie met de kinderen. Er werden vooraf vragen gesteld en na de voorstelling ook. Het ging over beperkingen en die slaat aan op

onze doelgroep. Hierdoor waren de kinderen ook open aan het vertellen over hun beperking.”

“Er zijn veel vooroordelen over handicaps. Vooral dat iemand dan niks kan. Ze hebben begrip gekregen maar ook zullen zij eenvoudiger iemand aan durven spreken of ermee samen willen werken.”

“Er werd veel aandacht besteed aan de kinderen en veel uitleg gegeven. De kinderen werden betrokken en waren geïnteresseerd. De spelers hebben de kinderen echt geraakt en er werd goed over gesproken en de vragen van de kinderen werden allemaal beantwoord.”

”

Team Avontura repetitie en team

Team Avontura op de scholen

07

Stadsgesprekken

In 2024 is stichting Me & Society gevraagd door gemeente Rotterdam om 3 stadsgesprekken te organiseren in het kader van het actieplan 'Samenleven in één stad'.

Doel van de Stadsgesprekken was:

- Gesprekken in het kader van samenleven in Rotterdam, gelijke kansen voor iedereen en verbinding tussen Rotterdammers.
- Behoeftes, maatschappelijke gevoelens en trends op dit vlak peilen onder Rotterdammers.
- Delen en toetsen wat we doen; wat merkt de Rotterdammer van het actieplan 'Samenleven in één stad'.
- Werken aan herstel van vertrouwen.

De stadsgesprekken vonden plaats in juli, september en november. De eerste 2 gesprekken stonden in het kader van bonding. Het eerste stadsgesprek gebeurde met een groep Rotterdammers met een vluchtelingenachtergrond uit landen als Eritrea, Somalië, Afghanistan en mensen met een Koerdische achtergrond. Vanuit onze activiteiten hebben we een sterk netwerk binnen deze gemeenschappen. De doelgroep van het tweede gesprek waren Rotterdammers die in Nederland zijn geboren. In het derde gesprek werden beide groepen samengevoegd en stond in het teken van bridging, om zo de verbinding te leggen tussen groepen die elkaar niet (her-)kennen. De stadsgesprekken vonden plaats in gebouw de Heuvel, aan het begin van de avond en werden gestart met een gezamenlijke maaltijd, bereid door een van de zelforganisaties uit ons netwerk.

Tijdens de eerste twee stadsgesprekken werd het gesprek voorafgegaan door onze theatervoorstelling Black Out, met als thema racisme en discriminatie in relatie tot het slavernij- en koloniale verleden. Aansluitend werd onder begeleiding van onze ervaren dialoogbegeleider Patricia Gruber een gesprek gevoerd. Zij vroeg de aanwezigen naar de herkenbaarheid van de voorstelling en de eigen ervaringen met racisme en discriminatie.

In beide groepen was er veel herkenbaarheid bij de voorstellingen en werden veel eigen ervaringen gedeeld. In de eerste groep van mensen met een vluchtelingenachtergrond was er ook veel trauma, dat wordt overgebracht op de jongere generatie. Hier werd geconcludeerd dat zelfacceptatie erg belangrijk is, maar ook opvoeding. In beide groepen kwam ook naar boven dat er binnen groepen, die gediscrimineerd worden, ook onderlinge discriminatie plaatsvindt.

De eerste twee gesprekken waren vooral om ervaringen te delen. Het derde gesprek, in november, ging dieper in op thema's uit de eerste twee gesprekken en werd in twee aparte groepen gevoerd, met elk een apart thema.

Thema 1 - Wat is onze individuele verantwoordelijkheid in de strijd voor gelijkheid en inclusie?

- a. Rol van opvoeding en zelfbeeld
- b. Victim mentality of empowerment
- c. Interne discriminatie en acceptatie
- d. Stilte doorbreken of niet

Thema 2 - Welke initiatieven bestaan er al en hoe effectief zijn deze in de praktijk? Wat zijn de kloven/gebreken en behoeften om deze initiatieven te verbeteren?

- a. Toegang tot ondersteuning
- b. Gevolg van meldingen
- c. Macht en steun binnen instellingen
- d. Protocol en handhaving

De twee groepen gingen hierover met elkaar in gesprek. Van alle gesprekken hebben wij verslagen gemaakt voor de gemeente.

De eindvraag van de avond is: Waar kies jij voor?

We hebben allemaal onze eigen verantwoordelijkheid, je moet je bewust blijven van je keuzes en het effect hiervan. Bespreekbaar maken, in actie komen, kinderen opvoeden, het begint bij onszelf. Je moet elke dag besluiten hoe je in het leven wilt staan. Leven in één stad'.

Enkele reacties tijdens de gesprekken:

Een Koerdische vrouw vertelde: "Toen wij in Nederland kwamen was mijn dochter 3 jaar oud. Toen ze voor het eerst naar school ging, had ze veel lichaamshaar. Bij gym moest ze zich omkleden en een Nederlandse jongen vroeg haar: ben je een aapje? Toen wilde ze niet meer naar gym gaan. Ze wilde zich niet meer daar omkleden, maar thuis. We snapten niet waarom ze dat zo deed. Maar de kinderen met een witte huid hebben geen haar op hun huid en ik wel. Ik ben naar de docent gegaan. Ik ben bijna 3 jaar bezig geweest met het oplossen van dit probleem en eigenlijk is het niet opgelost. Mijn dochter wilde al haar haar afscheren, maar ze was jong. Het bleef zo, iedereen noemde haar aapje."

Een Somalische vrouw reageert door te zeggen dat dit onderling in de gemeenschappen ook gebeurt, het is niet alleen iets van witte mensen. Somaliërs vinden ook een bepaalde status belangrijk en vinden dat anderen niet met hun dochters mogen trouwen.

Een Eritrese vrouw zegt dat het goed is dat ze dit naar voren brengt. Er wordt zelfs tussen Eritreeërs onderling gediscrimineerd, bijvoorbeeld bij een andere kijk op politiek: Dat is ook discrimineren, ik ben vrij om te denken wat ik wil, maar het wordt niet geaccepteerd dat ik kritisch ben. Ik zie mensen als persoon, niet als politiek persoon. Niet iedereen is hetzelfde en denkt hetzelfde. Het moet over respect gaan. We praten over witte Nederlanders, maar we doen het onderling ook samen. Respect is het belangrijkste. Ik ben geen politieke figuur, ik ben een mens, zie me als mens en respecteer me hoe ik ben.

Een Afghaanse man, die al 30 jaar in Nederland woont, zegt: 25 jaar lang heb ik zoveel gewerkt, net zoveel als iemand die hier 50 jaar heeft gewoond. Ik was trots op mezelf toen ik kon werken. Ik stond midden in de maatschappij. Dit is mijn tweede land. Dat gevoel probeerde ik te creëren. Maar ik voelde me nog steeds een vreemdeling.

De Koerdische man reageert door te zeggen: ik hoef geen Nederlander te zijn, wij zijn allemaal vreemdelingen.

Waarop de Afghaanse man reageert: Elke keer als ik mezelf Nederlander begin te voelen, krijg ik weer een klap.

Een Antilliaanse man zegt dat de voorstelling voor hem super herkenbaar was, veel van de gespeelde situaties heeft hij zelf ook meegemaakt. Hij is in 2005 uit Curacao naar Nederland gekomen en pas in Nederland heeft hij doorgekregen dat hij zwart was, dat de Antilliaanse nationaliteit die hij had minderwaardig was. Op Curacao is het zo divers, daar ben je met totaal andere dingen bezig. Hij voegt toe dat hij ervoor kiest om zijn achtergrond te zien als toevoeging op de maatschappij, niet als onderdeel. Mensen worden vaak gezien als onderdeel van een systeem, maar hij legt de focus op toevoeging. In scholen, politiek, werkomgeving, iedereen moet van mens tot mens met elkaar omgaan.

Een vrouw, die zelf half-Indonesisch is, vertelt dat ze met haar uit China geadopteerde dochter een ijsje aan het eten was, toen een aantal jongen tussen de 8 en 14 jaar oud (ze leken Marokkanen, voegt ze toe) zeiden: "Gadverdamme, kijk die vieze chinees. Oh, ik haat die mensen." Zelf is ze opgevoed door een Hollandse oma, die haar verhalen over racisme altijd bagatelliseerde, mensen bedoelen het vast niet slecht, ze was toch mooi? Hierdoor heeft de vrouw lang gedacht dat zij zich misschien aanstelde en zo heeft ze ook gehandeld met haar dochter. Maar toen dit gebeurde, moest ze even nadenken, maar bedacht toen dat het over haar kind ging en is teruggelopen. Ze vertelt dat ze de jongens heeft geconfronteerd met hun opmerkingen en dat ze wel een kwartier lang met ze heeft gesproken, om uit te leggen dat het heel pijnlijk is om zoiets te horen. De jongens reageerden niet echt op haar, maar werden wel steeds kleiner en rustiger. Ze merkte wel dat ze zich heel slecht voelden. Haar dochter schaamde zich voor haar.

Dialoogleider Patricia geeft altijd aan dat de voorstelling bedoeld is om in gesprek te gaan. In een dialoog mag iedereen een mening hebben. Het uitgangspunt van de dialoogleider (en van Me & Society) is altijd de mensenrechten en vanuit daar wordt de dialoog met iemand aangegaan. In een gesprek kun je niet tot verandering komen, hooguit een zaadje planten.

Stadsgesprekken

Blik op 2025

Waar 2024 in het teken stond van focus en verdieping, kijken we in 2025 vooruit naar verdere doorontwikkeling en vernieuwing binnen al onze pijlers. Vanuit onze missie blijven we bouwen aan een samenleving waarin iedereen mee kan doen – met ruimte voor verschil, dialoog en persoonlijke groei.

Theaterprojecten: nieuwe thema's en verdiepende trajecten

In 2025 zetten we stevig in op het verder ontwikkelen en verbreden van onze theaterprojecten. Zo gaan we aan de slag met de doorontwikkeling van Black Out, waarin thema's als racisme, uitsluiting en bondgenootschap centraal staan. Deze productie zal nog nadrukkelijker onderdeel worden van educatieve en beleidsmatige leertrajecten, in samenwerking met gemeenten en maatschappelijke organisaties.

Daarnaast krijgt Never Mind, onze voorstelling over mentale gezondheid onder jongeren, een vervolg via extra voorstellingen én via verdiepende trajecten zoals theaterbootcamps. In samenwerking met preventieprofessionals onderzoeken we hoe jongeren via kunstvormen hun mentale welzijn beter kunnen herkennen en bespreekbaar maken.

Ook Kiezipijn en Hechting blijven we inzetten op scholen en in het sociaal domein, en breiden we mogelijk internationaal verder uit – voortbouwend op de contacten in België.

Taalprojecten: uitbreiding en intensievere samenwerking

Onze taalprojecten blijven een van onze kernactiviteiten. In 2025 bouwen we voort op de succesvolle aanpak van het afgelopen jaar, met aandacht voor laagdrempelige groepslessen, digitale ondersteuning via ANewSpring en individuele taalcoaching. We zetten in op verdere professionalisering van onze vrijwilligers en op het ontwikkelen van nieuwe lesmaterialen die aansluiten op actuele thema's als gezondheid, werk en duurzaamheid.

Voor Samen Nederlands Leren – ons unieke taalproject voor migranten met een visuele beperking – zoeken we nadrukkelijk de samenwerking op met organisaties als Koninklijke Visio, Bartimeus en Stichting Oren en Ogen te Kort. Naast het bieden van taallessen willen we deze organisaties ondersteunen bij het vergroten van hun inclusieve handelingsbekwaamheid, via workshops en kennisdeling over diversiteit en cultuur.

Nieuwe gezichten, frisse energie

Begin 2025 verwelkomen we Nikki Jansen als onze nieuwe algemeen coördinator. Met haar frisse blik en betrokkenheid willen we het team verder versterken en ruimte creëren voor innovatie. Ook nemen we afscheid van Berdien Muller en verwelkomen we Serife Bicen als nieuwe projectleider Taal.

Blijvende focus op verbinding

We blijven geloven in de kracht van ontmoeting, samenwerking en co-creatie. In 2025 blijven we daarom investeren in het versterken van ons netwerk, het zoeken van strategische allianties en het vergroten van onze zichtbaarheid – lokaal én (inter) nationaal.

Of het nu gaat om een toneelzaal, een klaslokaal, een wijkcentrum of een Zoom-les: wij blijven bruggen slaan tussen werelden en mensen. Samen met onze deelnemers, partners en vrijwilligers willen we ook in 2025 impact maken. Met hoofd, hart en handen.

Team Avontura

